യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6✓
(നിർവാണ+പ്രകരണം പൂർവാർധം)/സർഗം 20✓

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .

ആസീത്/കിംചിത്/പുരാ ക+ല്പേ ജഗദ്യ+ച്ചിര-മാ+സ്ഥിതമ് .
സംനി-വേശേന ചൈത+ദ്വ/ദ+ദ്യാപി ചന ദൂരഗമ് .. 1

തദേതദ്-വൃത്ത-മഭ്യാസാദ്-വർത-മാനേന വർണിതമ് .
മയാ മുനീന്ദ്ര ബോധായ+ പ്രാഗ്/ജന്മ-സാമ്യ-ദർശിനാ .. 2

അദ്യ മേ ഫലിതം പു+ണ്യൈശ്-ചിര-കാലോപ-സംഭൃതൈഃ .
നിർ/വിഘ്ന-മേവ പ+ശ്യാമി യദ്-ഭവന്തം മുനേ തതഃ .. 3

ഇദംൻ നീഡമിമാം ശാഖാ/മഹംഞ്ച് ചായ-മയംൻ ദ്രുമഃ .
അദ്യ പാവ-നതാം പ്രാപ്താ+ന്യേതാനി തവ ദർശനാത് .. 4

ഇദ-മർഘ്യ-മിദ പാ+ദ്യംങ്ങ് ഗൃഹീത്വാ വിഹ-ഗാർ/പിതമ് .
നൂനം പാവനതാംൻ നീത്വാ ശേഷേണാ-ദിശ ചാശു ഭോഃ .. 5

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഇദ-മർഘ്യംഞ്ച് ച പാദ്യംഞ്ച് ച ഭൂയോ ദ+ത്ത-വതി+ സ്വയമ് .
ഭുശുണ്ഡ-വിഹഗേ തസ്മി+ന്നിദം രാമാഹ-മുക്തവാൻ .. 6

ഭ്രാത-രസ്തേ വിഹങ്/ഗേശ താദൃക്/സ+ത്ത്വാ മഹാധിയഃ .
ഇഹ കസ്മാ+ന്ന ദൃ+ശ്യ+ന്തേ+ ത്വമേ/വൈകോ-ഹി ദൃ+ശ്യസേ .. 7

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .

തിഷ്ഠതാ-മിഹ നഃഖ് കാലോ മഹാ-നതി-ഗതോ മുനേ .
യുഗാനാം പങ്ക്തയഃഹ ക്ഷീണാ ദിവ-സാനാ-മിവാ-നഘ .. 8

ഏതാവ-താഥ കാലേന സർവ ഏവ മമാ-നുജാഃ .
തനൂസ്-തൃണമിവ+ ത്യ+ക്ത്വാ ശിവേ പരിണതാഃഫ് പദേ .. 9

ദീർഘാ-യുഷോ മഹാ+ന്തോ∫പി സ+ന്തോ∫പി ബലിനോ∫പി ച .
സർവ ഏവ നിഗീ+ര്യന്തേ കാലേനാ/കലിതാ+ത്മനാ .. 6.1.20.10

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

സ്കന്ധ+വ്യൂഢാർക-ശശിഷു/ വഹത്-സ്വ/വിരതംഞ്ച് ജവാത് .
വാത+സ്കന്ധാതി-വാതേഷു ക+ച്ചി+ത്താത-ന ഖി+ദ്യസേ .. 11

ദഗ്ധോ-ദയാസ്ത/ശൈലേ+ന്ദ്ര/വന+വ്യൂഹൈ രവേഃഖ് കരൈഃ .
ചിര-മ+ത്യ+ന്ത/മാസ+ന്നൈഃഖ് ക+ച്ചി+ത്താത-ന ഖി+ദ്യസേ .. 12

ഇ+ന്ദോരഥ കരൈഃശ് ശീതൈഃഫ് പാഷാണീ-കൃത-വാരിഭിഃ .
ആസന്ന-കരകാ-പാതൈഃഖ് ക+ച്ചി+ത്താത ന ഖി+ദ്യസേ .. 13

അജ+സ്ര-മിഹ വി+ശ്രാ+ന്തൈഃഖ്/ കല്പ-ജീമൂത-മ+ണ്ഡലൈഃ .
പരശു+ച്ഛേദ-നീഹാരൈഃഖ് ക+ച്ചി+ത്താത ന ഖി+ദ്യസേ .. 14

വിഷമൈർ/ജാഗതൈഃഹി+ ക്ഷോഭൈ/രു+ച്ചൈസ്/തര-പദ+സ്ഥിതഃ .
കഥംൻ ന+ ക്ഷോഭ-മായാതി ക+ല്പ-വൃ+ക്ഷോ്യ-മു+ന്നതഃ .. 15

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .
നിരാ-ലമ്ബാസ്-പദാ+ ബ്രഹ്മൻഥ്-സർവ-ലോകാവ-ഹേലിതാ .
തു+ച്ഛേയം സർവ-ഭൂതാനാം മ+ധ്യേ വിഹഗ-ജീവികാ .. 16

ഈദൃ-ശേഷു ച ഭൂതേഷു നിർജ-നേഷു വനേ-ഷു ച .
കല്പിതാ+സ്ഥാ/+സ്ഥിതിർ-ധാത്രാ ശൂ+ന്യേ വാ+ വ്യോമ-വർത്മനി ..17

കഥ-മ+സ്യാം പ്രഭോ ജാതൗ/ ജാതസ്യ ചിര-ജീവിനഃ .
ആശാപാശ-നിബ+ദ്ധ+സ്യ വിഹ-ഗസ്യ വിശോ-കിതാ .. 18

വയംൻ തു ഭഗവ+ന്നിത്യ/മാ+ത്മ-സംതോഷ-മാ+സ്ഥിതാഃ .
ന കദാചന നീരൂപേ മു+ഹ്യാമോ ജാത-വിഭ്രമൈഃ .. 19

സ്വഭാവ-മാത്ര-സംതുഷ്ടാഃഖ് കഷ്ടൈർ/മുക്താ വിചേഷ്ടി-തൈഃ .
ക്ഷി/പാമഃഖ് കേവലംങ്ങ് കാല/മസ്മിൻ-ബ്ര+ഹ്മ+ന്നിജാ-ലയേ .. 6.1.20.20

ന ജീവി-താ-ന്ന മരണാത്/കർമ-ദേഹ+സ്യ രോധനമ് .
യഥാ+ സ്ഥിതേന തിഷ്ഠാമസ്/തഥൈ-വാസ്തംങ്ങ്-ഗതേ-ഹിതാഃ .. 21

ആലോകിതാ ലോക-ദശാ ദൃഷ്ടാ ദൃഷ്ടാ+ന്ത-ദൃഷ്ടയഃ .
നൂനം സംൻ-ത്യ+ക്ത/മസ്മാകം മനസാ ചഞ്ചലംവ് വപുഃ .. 22

അനാ-രത-നിജാ-ലോകേ നിത്യംഞ്ച് ചാപരി-താപിനി .
ക+ല്പാ-ഗ+സ്യോ-പരി സദാ വേദ്മി കാല-കലാ-ഗതിമ് .. 23

ര+ത്ന-ഗു+ച്ഛ+പ്രകാ-ശാ+ഖ്യേ+ ബ്ര+ഹ്മൻ/ക+ല്പ-ലതാ-ഗൃഹേ .
പ്രാണാ-പാന+പ്രവാഹേണ വേദ്മി കല്പ-മഖ+ണ്ഡിതമ് .. 24

അവി+ജ്ഞാത-ദിവാ-രാത്രൗ+ ഹ്യസ്മി+ന്നുച്ചൈഃശ് ശിലോ+ച്ചയേ .
ജാനാമി നിജയാ ബു+ദ്ധ്യാ ലോക-കാല+ക്രമ+സ്ഥിതിമ് ..25

സാരാ-സാര-പരി+ച്ഛേദി ബോധാ+ദ്വി+ശ്രാന്തി-മാഗതമ് .
നിരസ്ത-ചാപലം ശാന്തം സുസ്ഥിരം മേ മുനേ മനഃ .. 26

സംസാര+വ്യവ-ഹാരോത്ഥൈ/രാശാ-പാശൈര-സ+ന്മയൈഃ .
ഉദ്ഗാരൈ/രിവ ഭൂകാകോ/ ന വൈവ+ശ്യംവ് വ്രജാമ്യഹമ് .. 27

പരോ-പശമ-ധർമി+ണ്യാ വയ-മാലോക/ശീതയാ .
പ+ശ്യ+ന്തോ ജാഗതീം മായാംൻ ധിയാ ധൈര്യ-മുപാഗതാഃ .. 28

ഭീമാ+സ്വപി മഹാ-ബുദ്ധേ ദശാ+സ്വചല-ബു+ദ്ധയഃ .
വിനിർ-മലോ-പലാ-കാരാഃസ് സംപ്രാപ്/താസു യഥാ+ക്രമമ് .. 29

ഇയ-മാരമ്ഭ/സുഭഗാ തരലാ ജാഗതീ+ സ്ഥിതിഃ .
ഭൂയോ ഭൂയഃഫ് പരാ-മൃഷ്ടാ ന-ച കിംച ന ബാധതേ .. 6.1.20.30

സർവാ+ണ്യേവ+ പ്രയാ+ന്ത്യേവ സമാ-യാന്തി ച-വാ ന വാ .
ഭഗവൻ/ഭൂത-ജാലാനി ഭയ-മസ്മാക-മത്ര കിമ് .. 31

ഭൂത-ജാല-തരങ്/ഗി+ണ്യാ വിശ+ന്ത്യാഃഖ് കാല-സാഗരേ .
വയം സംസാര-സരിതസ്/തട+സ്ഥാ അ+പ്യനാ/ദൃതാഃ .. 32

നോത്ധാ-മോ നച ഗൃഹ്ണീമസ്/തിഷ്ഠാമോ നേഹ ച+സ്ഥിതാഃ .
മൃദുപാദാ ദൃശാ- കൂരാ വയ-മസ്മി+ന്ദ്രുമേ+ സ്ഥിതാഃ .. 33

വീത-ശോക-ഭയാ-യാസൈസ്/ത്വാദൃശൈഃഫ് പുരുഷോ+ത്തമൈഃ .
തുഷ്ടൈ/രനു-ഗൃഹീതാഃസ്/ സ്മഃസ്/ സംസ്ഥിതാ വിഗതാ-മയാഃ .. 34

തതസ്/തത+ശ്ച പ+ര്യസ്തംൽ ലുഠിതംൻ ന ച വൃ+ത്തിഷു .
നാപരാ-മൃഷ്ട-ത+ത്ത്വാർഥ/മസ്മാകം ഭഗവ+ന്മനഃ .. 35

നിർവി-കാരേ ഗത+ക്ഷോഭേ ചാ+ത്മ+ന്യുപ-ശമംങ് ഗതേ .
ചിത്ത-രങ്ഗാഃഫ് പ്രബുദ്ധാഃസ് സ്മഃഫ് പർവ-ണീവ മഹാബ്/ധയഃ .. 36

ഭവ-ദാഗ-മനാദ്/ബ്ര+ഹ്മ+ന്നിദാനീം മുദിതാ-ശയാഃ .
മന്ദരോ+ദ്ധൂത/സർവാങ്ഗഃഹ ക്ഷീരോദോ യേന ത+ന്യതേ .. 37

നാതഃഫ് പരതരംങ് കിംചി+ന്മന്യേ കുശല-മാ+ത്മനഃ .
സന്തോ യദനു-ഗ+മ്യ+ന്തേ സംൻ-ത്യക്ത-സകലൈ/ഷണാഃ .. 38

ആപാത-മാത്ര-ര+മ്യേ+ഭ്യോ ഭോഗേ+ഭ്യഃഖ് കിമവാ+പ്യതേ .
സത്-സങ്ഗ-ചിന്താ-മണിതഃസ് സർവ-സാര-മവാ+പ്യതേ .. 39

സ്നിഗ്ധ-ഗമ്ഭീര-മസൃണ/മധുരോ-ദാര-ധീര-വാക് .
ത്രൈലോക്യ/പദ്മ-കോശേ/സ്മിംസ്/ത്വമേകഃഷ് ഷട്പദാ-യസേ .. 40

അധിഗത-പരമാ+ത്മനോ/പി മ+ന്യേ
ഭവദവ-ലോകന-ശാന്ത-ദുഷ്കൃതസ്യ .
മമ സഫല-മിഹാദ്യ ജന്മ സാധോ
സകല-ഭയാപ-ഹരോ ഹി സാധു-സങ്ഗഃ .. 41

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ നിർവാണ+പ്രകരണേ പൂർവാർധേ
ഭുശുണ്ഡോ-പാ+ഖ്യാനേ ഭുശുണ്ഡ+സ്വരൂപ-
നിരൂപണംൻ നാമ വിംശഃസ് സർഗഃ .. 20 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
17.11.2023